

Брюксел, 24 юли 2025 г.
(OR. en)

11943/25

Междуетноститутитионално дотие:
2025/0542 (COD)

JAI 1123
COSI 144
CRIMORG 145
ENFOPOL 285
ENFOCUSTOM 123
CT 100
IXIM 171
CORDROGUE 99
CIVCOM 211
HYBRID 100
CYBER 218
JAIEK 82
CADREFIN 129
CODEC 1086

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	17 юли 2025 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2025) 542 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност за периода 2028—2034 г.

Приложено се изпраца на делегациите документ COM(2025) 542 final.

Приложение: COM(2025) 542 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2025 г.
COM(2025) 542 final

2025/0542 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност за
периода 2028—2034 г.**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели

В съответствие с политическите насоки на Комисията за периода 2024—2029 г. ЕС се ангажира да постигне по-безопасна и по-сигурна Европа. В изпълнение на този ангажимент на 1 април 2025 г. Комисията прие Европейска стратегия за вътрешна сигурност („стратегията ProtectEU“), чиято цел е да отговори на очакванията на гражданите в областта на сигурността, като ги защитава от различни престъпни заплахи, които може да са възникнали и извън ЕС. Стратегията осигурява всеобхватна рамка за укрепване на вътрешната сигурност, която ще трябва да бъде подкрепена с конкретни действия срещу хибридните заплахи, потенциалните смущения в критичната инфраструктура, като например енергийните междусистемни връзки или трансграничните комуникационни кабели, и във веригите на доставки, срещу мрежите на организираната престъпност, терористичните заплахи, екстремизма и радикализацията, както и срещу кибератаките и чуждестранното манипулиране на информация.

За тази цел държавите членки трябва да получат подходяща подкрепа в контекста на съгласувана, но гъвкава рамка за финансиране, в която са включени основните елементи на новия подход и се акцентира върху основни мерки, осигуряващи добавена стойност от Съюза. Следва да се даде приоритет на мерките за засилване на координацията и сътрудничеството между полицейските и съдебните органи и други компетентни органи, като се има предвид тяхното значение в областта на предотвратяването и борбата с престъпността, расизма и ксенофобията. Сътрудничеството с агенциите и органите на Съюза, особено във връзка с обмена на информация, също е от съществено значение за предотвратяването и борбата с престъпления, засягащи сигурността, като тероризма и тежката и организираната престъпност.

Картината на заплахите за сигурността в ЕС е обезпокоителна и има присъщо трансгранично измерение. ЕС е все по-застрашен от мощни организирани престъпни групи, които се разрастват онлайн и проникват в законната икономика, като използват незаконните си активи. Освен това тероризмът продължава да бъде заплаха за ЕС, която се подхранва и от регионални кризи. Същевременно хибридната заплаха от враждебни чуждестранни субекти се превръща във все по-тревожно явление, което изисква непрекъснати усилия. На последно място, трафикът на уязвими лица е област, която буди загриженост. Трафикантите могат също така да участват в трансгранични престъпления като контрабанда или трафик на наркотици и огнестрелни оръжия. Това изисква решителен и координиран отговор на Съюза, основан на цялостен подход, обединяващ съответните участници, като например европейския промишлен сектор и гражданското общество, и включващ няколко области на политиката, включително външната дейност на ЕС. Както е посочено в стратегията ProtectEU, съображенията за сигурност трябва да бъдат интегрирани и взети предвид във всички законодателни актове, политики и програми на ЕС, включително външната дейност на ЕС. Следва да се предвидят сътрудничество и финансиране на действия, свързани с вътрешната сигурност, в трети държави или по отношение на трети държави, като същевременно се гарантира пълна съгласуваност и взаимно допълване с дейностите, подкрепяни по

линия на инструментите на Съюза за външно финансиране, създадени в съответствие с Регламент (ЕС) [...] [„Глобална Европа“].

Предложението има за цел да се отговори на необходимостта от по-голяма гъвкавост в управлението на подкрепата от Съюза, включително по-силна насоченост към постигане на резултати, както и опростено изпълнение за всички участници в него. За тази цел се прилага стриктно взаимно допълване с предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, с което се въвеждат нови механизми за разпределяне и изпълнение на финансирането от ЕС за споделено, пряко и непряко управление. Тъй като предизвикателствата в областта на вътрешната сигурност непрекъснато се променят, е необходимо също така да се отговори на неотложните нужди и промените в политиката и приоритетите на Съюза и да се насочи финансирането към действия с високо равнище на добавена стойност от Съюза, по-специално чрез механизъм на ЕС, предлагащ гъвкавост в управлението на подкрепата от Съюза.

Настоящото предложение, заедно с предложението за Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза в областта на убежището, миграцията и интеграцията и предложението за Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика, осигуряват специфичната правна рамка за действията на Съюза в областта на ефективното управление на миграцията, европейското интегрирано управление на външните граници, добре функциониращото Шенгенско пространство и европейската визова политика и вътрешната сигурност. Тези три регламента се допълват както помежду си, така и с предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, чрез който те ще се прилагат.

Предложеният регламент се опира на Регламент (ЕС) 2021/1149¹, като същевременно отчита настъпилите нови развития в политиката и необходимостта от осигуряване на гъвкав отговор на променящите се предизвикателства в областта на вътрешната сигурност както в рамките на ЕС, така и в сътрудничество с други държави.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби**

Подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност ще се осъществява при стриктно взаимно допълване с другите политики, попадащи в обхвата на предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, като по този начин се насърчават полезните взаимодействия между тези политики. Въпреки това, за да бъде засилена политиката на ЕС в областта на вътрешната сигурност, са необходими действия в рамките на целия спектър от инструменти, с които Съюзът разполага, включително дейностите на съответните му децентрализирани агенции.

Шестте децентрализирани агенции в областта на вътрешните работи (Frontex, Европол, EUAA, eu-LISA, EUDA и CEPOL) играят важна и нарастваща роля в изпълнението на политиките в областта на вътрешните работи. От съществено значение е да се осигури

¹ Регламент (ЕС) 2021/1149 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на фонд „Вътрешна сигурност“ (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 94).

съгласуваност между стратегиите на политиките, определени на равнището на ЕС, и оперативните дейности на децентрализираните агенции, като по този начин се увеличи максимално приносът към целите на политиката на ЕС от финансирането от ЕС, предоставяно на децентрализираните агенции. Оперативната роля на децентрализираните агенции може да изисква допълнително укрепване, придружено от съответно увеличение на финансирането.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Вътрешната сигурност зависи от полезните взаимодействия и съгласуваността със съответните политики на ЕС, като например политиките в областта на миграцията и управлението на границите, правосъдието и външните политики на Съюза в подкрепа на трети държави, особено съгласно Регламент (ЕС) [за създаване на инструмент „Глобална Европа“], които обхващат широк кръг от области с важни връзки с вътрешните политики, включително вътрешната сигурност. Подкрепата от Съюза по отношение на външното измерение на вътрешната сигурност следва да се предоставя преди всичко чрез инструмент „Глобална Европа“. За да се подкрепи програмата за конкурентоспособност, следва да се обмислят и инвестиции, основани на новаторски методи или нови технологии, включително мерки, насочени към изпитване и валидиране на резултатите от финансирани от Съюза научноизследователски проекти.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Съгласно член 3, параграф 2 от Договора за Европейския съюз „Съюзът предоставя на своите граждани пространство на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на хора в съчетание с подходящи мерки по отношение на контрола на външните граници, убежището, имиграцията, както и предотвратяването и борбата с престъпността“.

Действията на Съюза са оправдани предвид целите, залегнали в член 67 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в който се посочват средствата за изграждане на пространство на свобода, сигурност и правосъдие. Обръща се внимание и на член 80 от ДФЕС, в който се подчертава, че политиките на Съюза и тяхното прилагане се ръководят от принципа на солидарност и на справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, включително във финансово отношение.

Настоящият регламент се основава на член 82, параграф 1, член 84 и член 87, параграф 2 от ДФЕС, които представляват съвместими правни основания в контекста на конкретните правила, приложими за вземането на решения съгласно част трета, дял V от ДФЕС.

- **Променлива геометрия**

Настоящият регламент се основава на правните основания съгласно част трета, дял V от ДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Вследствие на това прилагането на регламента по отношение на Дания и Ирландия е предмет на специални разпоредби, предвидени в Протокол № 21 и Протокол № 22, приложени към ДЕС и към ДФЕС.

В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 Дания не участва в приемането от Съвета на мерки, предложени съгласно част трета, дял V от ДФЕС, и тези мерки не са обвързващи и не се прилагат в Дания.

В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 Ирландия не участва в приемането от Съвета на мерки, предложени съгласно част трета, дял V от ДФЕС, и тези мерки не са обвързващи и не се прилагат в Ирландия. Ирландия обаче може да реши да участва в приемането и прилагането на всяка подобна предложена мярка. Освен това по всяко време след приемането на такава мярка Ирландия може да приеме мярката, при условие че са изпълнени процедурите, посочени в член 4 от Протокол № 21.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати чрез самостоятелни действия на държавите членки, тъй като предизвикателствата са от трансграничен характер и не са ограничени до отделни държави членки или до група държави членки. Подкрепата от Съюза създава добавена стойност чрез насърчаване на общ подход във всички държави членки при прилагането на достиженията на правото и стандартите на ЕС и насърчаване на сътрудничество и своевременен обмен на информация между държавите членки по транснационални въпроси.

- **Пропорционалност**

Предложението не надхвърля необходимото за постигане на целите, посочени в раздел 1. То попада в обхвата на действията в пространството на свобода, сигурност и правосъдие, както е определено в дял V от ДФЕС. Целите и съответната подкрепа от Съюза са пропорционални на това, което тази подкрепа има за цел да постигне.

- **Избор на инструмент**

Най-подходящият инструмент за осъществяване на настоящото предложение е Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. и за допълване на предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предварителните резултати от текущата последваща оценка на инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи (ФВС-П) за програмния период 2014—2020 г. потвърждават, че ФВС-П е допринесъл както за повишаване на способностите на държавите членки за борба с трансграничната, тежката и организираната престъпност, включително тероризма, така и за увеличаване на капацитета на държавите членки за управление на рискове и кризи, свързани със сигурността. ФВС-П доказва своята ефикасност и показва ефективни механизми за управление и контрол за защита на финансовите интереси на ЕС. С ФВС-П бяха въведени няколко промени, насочени към опростяване на управлението на ФВС-П и намаляване на административната тежест. В предварителната оценка се стига до заключението, че въпреки известния напредък са необходими допълнителни стъпки, за да се повиши ефикасността и да се гарантира, че административните процеси са пропорционални на предоставеното финансиране.

Предварителните резултати от междинния преглед на фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) за програмния период 2021—2027 г. потвърждават, че рамката за мониторинг и оценка за ФВС е била значително подобрена в сравнение с периода 2014—2020 г. Държавите членки продължават да докладват за голяма административна тежест. Опростените варианти за разходите допринесоха за намаляване на административната тежест, но въпреки това те не се прилагат систематично с цел оптимизиране на разходите. Структурата на ФВС беше счетена за подходяща за целта, тъй като е подобрила вътрешната съгласуваност чрез насърчаване на взаимното допълване между компонентите. ФВС също така беше счетен за съгласуван с фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП) по линия на фондовете в областта на вътрешните работи, други фондове на ЕС, по-специално „Хоризонт Европа“, Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и програма „Правосъдие“, както и с други програми, приложими за съответните европейски промишлени сектори и гражданското общество, като например програма „Единен пазар“ и програма „Цифрова Европа“. В оценката се стига до заключението, че ФВС е посрещнал нуждите, които е трябвало да задоволи, и е успял да отговори на новите предизвикателства и развития в съответната област на политиката. ФВС е спомогнал за създаването на единна рамка за справяне с трансграничните предизвикателства в областта на вътрешната сигурност и е насърчил обмена на знания и разпространението на най-добри практики. Действията, подкрепяни чрез тематичния механизъм на ФВС, създадоха висока добавена стойност от ЕС и засилиха оперативното сътрудничество между правоприлагащите и съдебните органи, сътрудничеството с трети държави и международни организации, както и със заинтересовани страни от частния сектор и сектора на гражданското общество. Както в случая с ИУГВП, в оценката се стига до заключението, че е възможно по-нататъшно опростяване на предоставянето на финансиране и по-добро разясняване на управляващите органи как рамката за изпълнението може да допринесе за ефективното управление на програмите.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Комисията работи активно със заинтересованите страни в процеса на инициативата, по-специално чрез специални прояви и дейности за обществени консултации, както е описано подробно в съответната глава от обяснителния меморандум на предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Външни експертни становища**

Информация относно използването на външен експертен опит от страна на Комисията е предоставена в съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Оценка на въздействието**

Информация относно оценката на въздействието на Комисията е предоставена в съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Опростяване**

Очаква се инициативата да допринесе за значително намаляване на административната тежест и разходите, както и за подобряване на ефективността при изпълнението на подкрепата от Съюза, вж. също съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Основни права**

Подкрепата от Съюза ще се изпълнява в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и принципите на правовата държава, както е посочено в член 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092, вж. също съответния раздел в обяснителния меморандум, придружаващ предложението на Комисията за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Индикативният финансов пакет за изпълнението на целите по линия на подкрепата от Съюза се определя на 6 843 331 500 EUR за периода 2028—2034 г. по текущи цени. Той се изпълнява в съответствие с хоризонталните правила за планове за национално и регионално партньорство, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Подкрепата от Съюза съгласно настоящото предложение ще се изпълнява чрез споделено управление от държавите членки и пряко и непряко управление от Комисията. Изпълнението на подкрепата от Съюза ще бъде наблюдавано чрез рамката за изпълнението, приложима за многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г., определена в предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на рамка за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението и на други хоризонтални правила за програмите и дейностите на Съюза.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В член 1 от предложения регламент се определя обхватът на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. За тази цел в член 2 са дадени важни определения, а в член 3 са определени четири цели, които ще бъдат постигнати чрез подкрепата от Съюза, предоставена съгласно хоризонталните правила на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, създаден с Регламент (ЕС) [...]. Тези цели се отнасят до областите, свързани със способностите на Съюза и държавите членки за предотвратяване и борба с тежката и организираната престъпност; устойчивостта на държавите членки срещу хибридните заплахи и други враждебни

действия; обмена на информация между съответните участници; и оперативното сътрудничество в областта на правоприлагането.

В член 4 от предложението се определят разпоредби за финансирането на подкрепата от Съюза.

В член 5 са посочени преходни разпоредби. В член 6 е посочена датата на влизане в сила на предложения регламент и също така е постановено, че регламентът ще бъде задължителен в своята цялост и ще се прилага пряко във всички държави членки в съответствие с Договорите, считано от 1 януари 2028 г.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност за периода 2028—2034 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 82, параграф 1, член 84 и член 87, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁴,

като имат предвид, че:

- (1) Вътрешната сигурност е от основно значение за гарантиране на безопасността на гражданите, за защита на техните основни права и за укрепване на силата и доверието в нашите икономики, общества и демокрации. Докато националната сигурност остава част от компетентността на държавите членки, защитата ѝ изисква сътрудничество и координация на равнището на Съюза. Целта на Съюза за осигуряване на високо равнище на сигурност в рамките на пространството на свобода, сигурност и правосъдие съгласно член 67, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) следва да бъде постигната чрез мерки, насочени към предотвратяване и борба с престъпността, расизма и ксенофобията, както и чрез мерки за координация и сътрудничество между полицейските и съдебните органи и други компетентни органи.
- (2) Вътрешната сигурност е съвместно усилие, за което институциите на Съюза, съответните агенции на Съюза и държавите членки следва да допринасят заедно. За да се допринесе за развитието и осъществяването на ефективен и истински Съюз на сигурност, на държавите членки следва да бъдат предоставени подходящи финансови ресурси. Тази подкрепа от Съюза ще се предоставя съгласно хоризонталните правила на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, създаден с Регламент (ЕС) [...].
- (3) В настоящия регламент се определят целите на подкрепата от Съюза. За да може да се постигне високо равнище на сигурност в целия Съюз по възможно най-

² ОВ С , , стр. .

³ ОВ С , , стр. .

⁴ Позиция на Европейския парламент от [...] и позиция на Съвета от [...].

добрия начин, държавите членки следва да гарантират, че техните планове за национално и регионално партньорство са насочени към постигането на всяка от целите, определени в настоящия регламент.

- (4) Сумите, които следва да бъдат разпределени по държави членки, следва да бъдат определени от Комисията в съответствие с методиката за разпределение, определена в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, в едно решение за изпълнение. По правило това решение следва да обхваща и сумите по Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на убежището, миграцията и интеграцията и Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика.
- (5) Подкрепата от Съюза следва да се основава на резултатите и инвестициите в областта на вътрешната сигурност от предходните програмни периоди: програмата „Предотвратяване и борба с престъпността“ (ISEC), програмата „Предотвратяване, готовност и управление на последиците от тероризъм и други рискове, свързани със сигурността“ (CIPS) за периода 2007—2013 г. и инструмента за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г., създаден с Регламент (ЕС) № 513/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁵, и фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2021—2027 г., създаден с Регламент (ЕС) 2021/1149 на Европейския парламент и на Съвета⁶.
- (6) В условията на бързо променящи се геополитическа обстановка и заплахи за сигурността Комисията определи общите приоритети за по-безопасна и по-сигурна Европа в стратегията ProtectEU⁷. Геополитическият контекст в Европа се промени значително и това оказва сериозно влияние върху взаимосвързаността на вътрешната и външната сигурност на ЕС. Заплахите за сигурността стават все по-глобални и сложни в резултат на способността на престъпниците да извършват трансгранична дейност, да се възползват от социалните и икономическите неравенства и да извършват дейност както във физическия, така и в цифровия свят. Същевременно новите цифрови технологии и изкуственият интелект предлагат значителни възможности за укрепване на способностите на

⁵ Регламент (ЕС) № 513/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение 2007/125/ПВР на Съвета (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 93, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/513/oj>).

⁶ Регламент (ЕС) 2021/1149 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на фонд „Вътрешна сигурност“ (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 94, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1149/oj>).

⁷ Съобщение COM(2025) 148 final от 1 април 2025 г. на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно ProtectEU: европейска стратегия за вътрешна сигурност.

правоприлагащите и съдебните органи и за ефективно справяне с тези променящи се заплахи.

- (7) Подкрепата от Съюза следва да се съсредоточи върху действия, за които интервенцията на Съюза може да придаде по-голяма допълнителна стойност в сравнение със самостоятелни действия на държавите членки. Трансграничното измерение е присъщо на сигурността, поради което е необходимо Съюзът да предприеме решителни и координирани действия. Поради това плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки следва да допринасят за ефективното справяне с предизвикателствата, установени в контекста на стратегията ProtectEU. В съответствие с определените на равнището на Съюза общи приоритети за осигуряване на високо равнище на сигурност в Съюза, подкрепата от Съюза следва да се отнася до мерки, имащи за цел справянето с основните заплахи за сигурността, и по-специално предотвратяването и борбата с тежката и организираната престъпност, включително тероризма, насилническият екстремизъм и киберпрестъпността.
- (8) С подкрепата от Съюза следва да се финансират мерки на държавите членки в областта на предотвратяването на престъпността, съвместните обучения и полицейското сътрудничество, както и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси с участието на компетентните органи на държавите членки и агенции и органи на Съюза, по отношение по-конкретно на обмена на информация, засиленото оперативно сътрудничество и подкрепата за необходимите усилия за укрепване на способностите за предотвратяване и борба с тероризма и тежката и организираната престъпност. Подкрепата от Съюза не следва да покрива оперативни разходи и дейности, свързани с основните функции на държавите членки по отношение на поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната и националната сигурност.
- (9) Сигурността е основата, на която се градят всички наши свободи, а способността на държавите членки да гарантират сигурността на гражданите зависи от единен европейски подход. Както е посочено в стратегията ProtectEU, съображенията за сигурност трябва да бъдат интегрирани и взети предвид във всички законодателни актове, политики и програми на ЕС, включително външната дейност на ЕС. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент следва да допринесе да се отговори на тези съображения.
- (10) В заключенията си от 26 юни 2025 г.⁸ Европейският съвет припомни, че тежката и организираната престъпност, тероризмът, радикализацията и насилническият екстремизъм онлайн и офлайн представляват сериозна заплаха за европейските граждани и сигурността на държавите членки. Европейският съвет подчерта и заплахата, която представлява проникването на престъпни елементи в законни стопански структури, оказващо отрицателно въздействие върху публичните финанси и единния пазар. Европейският съвет призова институциите на Съюза и държавите членки да мобилизират всички налични ресурси на национално равнище и на равнището на ЕС и да предприемат по-нататъшни действия за укрепване на сътрудничеството в областта на правоприлагането и съдебното сътрудничество, включително по отношение на ефективния достъп до данни за целите на правоприлагането, както и чрез осигуряване на обмен на информация и сътрудничество с трети държави.

⁸

Заключения на Европейския съвет, EUCO 12/25, 26 юни 2025 г.

- (11) С цел предотвратяване и борба със заплахите за вътрешната сигурност подкрепата от Съюза следва да укрепи способностите на държавите членки за предотвратяване и борба с тежката и организираната престъпност, тероризма, насилническият екстремизъм и радикализацията, сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца и киберпрестъпността; действията им във връзка с цифровите и технологичните предизвикателства в областта на сигурността, с устойчивостта на критичната инфраструктура срещу онлайн заплахи, със заплахите за сигурността в морската област, с трафика на хора и контрабандата на мигранти, с незаконния трафик на наркотици и на оръжия, с изпирането на пари, с отнемането на незаконно придобито имущество и финансовите престъпления, с престъпленията против околната среда, с фалшифицирането на платежни средства и престъпленията, засягащи финансовите интереси на Съюза; действията им във връзка с подпомагането и защитата на жертвите на престъпления; както и във връзка със защитата на обществените пространства и справянето със заплахите за сигурността, свързани с химически, биологични, радиологични и ядрени вещества и експлозиви, и управлението на инциденти, включително чрез засилено сътрудничество и обмен на информация между публичните органи, съответните органи, служби или агенции на Съюза, гражданското общество и частни партньори в различни държави членки. Подкрепата от Съюза следва също така да допринася за придобиването и прилагането от страна на държавите членки на иновативни методи и технологии в областта на вътрешната сигурност, по-специално такива, получаващи подкрепа по линия на Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за конкурентоспособност и Регламент (ЕС) [...] за създаване на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания. Освен това в един променящ се глобален политически пейзаж външното измерение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие е от ключово значение. Поради това подкрепата от Съюза следва също така да допринася за укрепването на сътрудничеството и партньорството с трети държави, като се съобразява с интересите на вътрешните политики на Съюза.
- (12) Подкрепата от Съюза следва да допринася за осигуряване на последователност, съгласуваност, полезни взаимодействия и взаимно допълване между вътрешните и външните политики на Съюза с оглед на интегрирането на сигурността. В този контекст подкрепата от Съюза по настоящия регламент следва да допринася по-специално за борбата и предотвратяването на тежката и организираната престъпност, включително трафика на наркотици, трафика на хора и трансграничните престъпни контрабандни мрежи. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент може да включва също така подкрепа за съответните ресурси на делегациите на ЕС в надлежно обосновани случаи и да бъде координирана между държавите членки и Комисията на етапите на програмиране и изпълнение.
- (13) Предизвикателствата в областта на сигурността се променят постоянно и затова разпределението на подкрепата от Съюза по настоящия регламент трябва да се адаптира спрямо промените в заплахите за вътрешната и външната сигурност и необходимостта финансирането да се насочва към приоритетите с най-висока добавена стойност от Съюза. За да се отвърне на належащите нужди и промени в политиката и приоритетите на Съюза и за да се насочи финансирането към действия с високо равнище на добавена стойност от Съюза, част от подкрепата от Съюза по настоящия регламент следва да се изпълнява при пряко, споделено и непряко управление чрез Механизма на ЕС, създаден съгласно Регламент (ЕС)

[...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността. Механизмът на ЕС предлага гъвкавост при управлението на подкрепата от Съюза, а при споделено управление той следва да се изпълнява чрез планове за национално и регионално партньорство на държавите членки.

- (14) Комисията и държавите членки следва да гарантират, че знанията, експертизата и опитът на съответните органи, служби и агенции на Съюза се вземат предвид при разработването на планове за национално и регионално партньорство на държавите членки и при изпълнението на мерките или преодоляването на предизвикателства във връзка с вътрешната сигурност. Когато е целесъобразно, Комисията следва също така да може да включва съответните органи, служби и агенции на Съюза в дейности, имащи за цел да се гарантира, че мерките, ползващи се с подкрепа от Съюза, са в съответствие с достиженията на правото на Съюза и договорените приоритети на Съюза.
- (15) Необходимо е да се увеличи максимално въздействието на финансирането от Съюза чрез мобилизиране, обединяване и привличане на публични и частни финансови ресурси. С подкрепата от Съюза следва да се стимулира подход, обхващащ цялото общество, като се насърчава активната и съдържателна ангажираност на европейския промишлен сектор, както и на гражданското общество, включително неправителствените организации, в разработването и прилагането на политиката за сигурност, когато е уместно, с участието на други подходящи участници, органи на Съюза, агенции на Съюза и международни организации във връзка с целите на подкрепата от Съюза. Следва да се гарантира обаче, че подкрепата от Съюза не се използва, за да се делегират на участници от частния сектор нормативно установени или обществени задачи.
- (16) Европа трябва да защитава интересите си в областта на сигурността от доставчици, които може да представляват постоянен риск за сигурността поради потенциалната намеса от страна на трети държави, както и техните практики в областта на киберсигурността. Поради това е необходимо да се намали рискът от трайна зависимост от високорискови доставчици на вътрешния пазар, тъй като те биха могли да имат потенциално сериозно отрицателно въздействие върху сигурността на потребителите, дружествата и органите в целия ЕС, както и на критичната инфраструктура на ЕС по отношение на целостта на данните и услугите, както и наличието на услуги. Това изключване следва да се основава на пропорционална оценка на риска и на свързани с нея мерки за смекчаване, както е определено в политиките и законодателството на Съюза.
- (17) Държавите членки могат да изпълняват подкрепата от Съюза въз основа на принципа на партньорство, за да се гарантира приемственост в подхода на управление.
- (18) Всички действия, подпомагани в съответствие с подкрепата от Съюза по настоящия регламент, следва да се изпълняват в съответствие с правата и принципите, залегнали в достиженията на правото на Съюза и Хартата на основните права на Европейския съюз, и следва да бъдат в съответствие с международните задължения на Съюза и на държавите членки, произтичащи от международните инструменти, по които те са страни.
- (19) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към ДФЕС, Дания не

участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

- (20) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към ДФЕС, Ирландия [с писмо от ... г.] е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.

ИЛИ

В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане],

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят целите и финансирането на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. Тази подкрепа от Съюза се предоставя съгласно хоризонталните правила на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, създаден с Регламент (ЕС) [...].

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „компетентни органи“ означава органите на държавите членки, които отговарят за предотвратяването, разкриването и разследването на престъпления, както е посочено в член 87, параграф 1 от ДФЕС, включително полицейските, митническите и други специализирани правоприлагащи служби;
- 2) „предотвратяване“, във връзка с престъпността, означава всички мерки, които имат за цел да намалят или по друг начин да допринесат за намаляването на престъпността и на чувството за несигурност у гражданите, както е посочено в член 2, параграф 2 от Решение 2009/902/ПВР на Съвета⁹;
- 3) „обмен на информация“ означава сигурно събиране, съхранение, обработване, анализ, трансфер на и достъп до информация от значение за органите, посочени в член 87 от ДФЕС, както и за Европол и други съответни агенции и органи на

⁹ Решение 2009/902/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. за създаване на Европейска мрежа за превенция на престъпността (ЕМПП) и за отмяна на Решение 2001/427/ПВР (ОВ L 321, 8.12.2009 г., стр. 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2009/902/oj>).

Съюза с оглед на предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпления, по-специално трансграничната тежка и организирана престъпност, включително киберпрестъпността и тероризма;

- 4) „организирана престъпност“ означава наказуемо деяние, свързано с участие в престъпна организация, съгласно определението в член 1, точка 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета¹⁰;
- 5) „тероризъм“ означава всяко едно от умишлените деяния и престъпления, посочени в Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета¹¹;
- 6) „радикализация“ означава поетапен и сложен процес, който води до насилнически екстремизъм и тероризъм и при който дадено лице или група лица възприема радикална идеология или убеждения, които приемат, използват или одобряват насилието, включително терористични актове, за постигането на конкретна политическа, религиозна или идеологическа цел;
- 7) „киберпрестъпност“ означава или престъпления, за извършването на които непременно се използват системи на информационните и комуникационните технологии („системи на ИКТ“), които са инструментите за извършване на тези престъпления или техни основни мишени („същински компютърни престъпления“), или традиционни престъпления, чийто мащаб или обсег може да бъде увеличен чрез използването на компютри, компютърни мрежи или други системи на ИКТ („престъпления, извършвани чрез кибернетични средства“);
- 8) „оперативно сътрудничество в областта на правоприлагането“ означава оперативното сътрудничество между органите на две или повече държави членки, посочено в член 87, параграф 3 от ДФЕС, или действията на компетентните органи на една държава членка на територията на друга държава членка, както е посочено в член 89 от ДФЕС;
- 9) „хибридна заплаха“ означава всички вредни дейности, включително манипулиране на информация, кибератаки и инструментализиране на мигранти, които се планират и извършват злонамерено по координиран начин с цел да се навреди на държава членка или на някоя от нейните институции.

Член 3

Цели на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност

1. За да се гарантира високо равнище на вътрешна сигурност в Съюза, подкрепата допринася за постигането на следните цели:
 - a) укрепване на способностите на Съюза и на държавите членки във връзка с предотвратяването и борбата с тежката и организираната престъпност

¹⁰ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

¹¹ Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).

онлайн и офлайн, включително тероризма, насилническият екстремизъм, киберпрестъпността, сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца и хибридните заплахи, както и във връзка със защитата на гражданите и обществените пространства от нападения, включително чрез иновативни методи и нови технологии в областта на вътрешната сигурност;

- б) укрепване на способностите на държавите членки чрез повишаване на устойчивостта на критичните субекти срещу враждебни действия и управление на свързани със сигурността инциденти, рискове и кризи, включително чрез оперативно съвместими критични комуникационни системи;
- в) подобряване и улесняване на обмена на информация между и в рамките на компетентните органи и съответните органи, служби и агенции на Съюза и, когато е уместно, с трети държави, международни организации и частноправни субекти;
- г) подобряване и засилване на оперативното сътрудничество между компетентните органи в областта на правоприлагането, включително съвместните операции, във връзка с предотвратяването и борбата с тежката и организираната престъпност онлайн и офлайн, включително тероризма, насилническият екстремизъм, киберпрестъпността, сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца, хибридните заплахи, както и във връзка със защитата на гражданите и обществените пространства от нападения;

Подкрепата от Съюза се изпълнява по начин, който напълно съответства на целите, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

2. Държавите членки гарантират, че приоритетите на техните планове за национално и регионално партньорство включват действия за постигане на всяка от целите на подкрепата от Съюза по настоящия регламент и че разпределението на ресурсите между целите е пропорционално на установените предизвикателства и нужди.

Член 4

Финансиране

1. Индикативният финансов пакет за изпълнение на целите, определени в член 3, за периода 2028—2034 г. е в размер на 6 843 331 500 EUR по текущи цени. Той се изпълнява в съответствие с хоризонталните правила за планове за национално и регионално партньорство, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.
2. Комисията приема акт за изпълнение за определяне на сумата за всяка държава членка чрез прилагане на методиката за разпределение, посочена в раздел Б от приложение I към Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за

икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

3. Освен това бюджетните кредити за целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, изпълнявани чрез Механизма на ЕС по дял IV от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, се определят в рамките на годишната бюджетна процедура, предвидена в член 314 от ДФЕС.
4. За мерки, свързани с целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, когато Комисията стигне до заключението, че тези мерки отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, и когато Комисията предлага решение за изпълнение на Съвета за одобряване на плана за национално и регионално партньорство на съответната държава членка в съответствие с процедурата, предвидена в член 23 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, тя прави предложение за решение за изпълнение на Съвета за одобряване на тези мерки.
5. Когато прави предложение за решение за изпълнение на Съвета относно мерките, свързани с целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, Комисията определя в предложението си елементите, посочени в член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, по отношение на целите, посочени в член 3.
6. Съветът приема решението за изпълнение, посочено в параграф 4, по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията и заедно с решенията за изпълнение, посочени в член 23, параграф 1 [*предложението на Комисията и решението за изпълнение на Съвета*] от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.
7. Член 24 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността относно изменението на плановете се прилага, при условие че предложението на Комисията и решението за изпълнение на Съвета за одобряване на измененията на елементите, изброени в член 23, параграф 4, обхващат само целите, посочени в член 3 от настоящия регламент.

Член 5

Преходни разпоредби

Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на дейностите, предприети съгласно Регламент (ЕС) 2021/1149, който продължава да се прилага за съответните дейности до тяхното приключване.

Член 6

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на [двадесетия] ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от датата на прилагане на Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността за периода 2028—2034 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател